

Kohtuasi C-302/23 [Piekiewicz]ⁱ

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

10. mai 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach (Katowice–
Wschódi rajoonikohus Katowices (Poola))

Eelotsusetaotluse kuupäev:

28. aprill 2023

Taotleja:

M. J.

Menetlusosaline:

C. J.

[...]

KOHTUMÄÄRUS

28. aprill 2023

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VII Wydział Gospodarczy
(Katowice–Wschódi rajoonikohus Katowices, VII majandusajade osakond)

[...]

olles arutanud [...]

kinnisel istungil

kohtuasjas M. J.

versus C. J., mis puudutab täitmisele pööramise taotlust

ⁱ Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetluspoole tegelikule nimele.

M. J. taotlust

referendarz sądowy (kohtusekretär) taandamiseks,

määrab:

I.

esitada Euroopa Liidu Kohtule Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 alusel järgmine eelotsuse küsimus:

Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määruse nr [...] [910/2014] e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT 2014, L 257, lk 73), artikli 2 lõikeid 1 ja 3 koostoimes artikli 25 lõigetega 1 ja 2 koostoimes preambuli põhjendustega 12, 13, 18, 21, 22 ja 49 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi kohus on kohustatud vastu võtma menetlusdokumendi, mis on esitatud sellele samale kohtule ja allkirjastatud elektrooniliselt määruse artikli 3 punkti 10 kohaselt, olukorras, kus liikmesriigi õigusnormid ei näe ette elektroonilise allkirjaga menetlusdokumentide esitamist kohtule muul viisil kui IT-süsteemi kaudu?;

II. tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 177 lõike 3¹ kohaselt peatada kohtuasjas menetlus kuni vastuse saamiseni punktis I esitatud küsimusele.

[...]

PÕHJENDUS

Eelotsusetaotlus

Pooled

a)

taotleja: M. J., [...]

b)

teine menetluspool: C. J., [...]

[...]

I.

Kohtuasja faktilised asjaolud, menetluse käik ja menetluse ese liikmesriigi kohtus

1.

2

Taotleja M. J. on ettevõtja ja teise menetluspoole C. J. võlausaldaja.

2.

28. novembril 2022 esitas taotleja Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach'le (Katowice–Wschódi rajoonikohus Katowices) täitmisele pööramise taotluse teise menetluspoole abikaasa B. J. vastu täitetoimingute tegemiseks abikaasade ühisomandis oleva kinnisvara suhtes. Taotlus saadeti elektronposti teel kohtu elektronposti aadressile. Taotlus ei olnud allkirjastatud omakäeliselt, vaid elektrooniliselt, usaldusteenuse raames antud allkirjaga, mis on kooskõlas platvormiga [...] [elektroniczna platforma usług administracji publicznej] („avaliku halduse teenuste elektrooniline platvorm“). Tegemist on IT-süsteemiga, milles riigiasutused võimaldavad teenustele ligipääsu ühe interneti pääsupunkti kaudu. Taotlusele oli lisatud ka kohtukuludest vabastamise taotlus.

3.

30. detsembril 2022 kutsus taotluse läbi vaadanud kohtusekretär taotlejat üles parandama dokumendis vormivead, muu hulgas sellise omakäeliselt allkirjastatud ametliku vormi esitamisega, mis hõlmab täpseid andmeid perekonnaseisu, vara, sissetulekute ja elatusallikate kohta, nädala jooksul alates teate kättesaamisest, sest muidu saadetakse kohtukuludest vabastamise taotlus tagasi.

4.

21. jaanuaril 2023 saatis taotleja kohtu e-posti aadressile teatise perekonnaseisu, vara, sissetulekute ja elatusallikate kohta. Teatise allkirjastas ta usaldusteenuse raames antud allkirjaga, kooskõlas platvormiga [...].

5.

Oma 8. veebruari 2023. aasta korraldusega tagastas kohtusekretär kohtukuludest vabastamise taotluse põhjusel, et vormivigu ei kõrvaldatud tähtaja jooksul, sealhulgas puudus taotlusel eelkõige omakäeline allkiri.

6.

4. märtsil 2023 saatis taotleja kohtu elektronposti aadressile taotluse taandada kohtusekretär kohtuasja arutamistest koos taotlusega algatada kohtusekretäri suhtes distsiplinaar menetlus. Taotlus allkirjastati ka sel korral elektrooniliselt, usaldusteenuse raames antud allkirjaga. Taotluse põhjenduses märkis taotleja, et on tekkinud suuri kahtlusi seoses kohtusekretäri erapoolikusega asja läbivaatamisel. Taotleja hinnangul rikkus kohtusekretär ilmselgel viisil liidu õigust, keeldudes võtmast vastu kohtu elektronposti aadressile saadetud ja elektrooniliselt allkirjastatud dokumenti. Taotleja hinnangul rikkus taotleja eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määruse (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta

siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (edaspidi „määrus eIDAS“) artikli 25 lõikeid 1 ja 2.

7.

Taotleja hinnangul ei ole kohtutäitur asja läbivaatamisel erapooletu seetõttu, et ei kohalda liidu õiguse esimuse põhimõtet, mis on kehtestatud Euroopa Kohtu praktikas [...]. Taotleja hinnangul mõjutab nimetatud asjaolu Poolas valitsev poliitiline olukord ja õiguse mõistmine teatavate kohtunike poolt, keda on ametikohale soovitanud vaidlusalune Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda). Lisaks on Poolas viimasel ajal kahtluse alla seatud liidu õiguse esimus, taotleja on aga poliitiliselt aktiivne isik. Taotleja märkis samuti, et kohtusekretär lükkas taotluse õigusvastaselt tagasi ja tegi sellega põhjendamatu poliitilise avalduse.

8.

Taotleja rõhutas, et Euroopa Liidu territooriumil toimivate kohtumenetluste puhul peavad elektroonilist allkirja austama ka Poola kohtud, sest liidu õigusel on liikmesriigi õigusnormide ees esimus. E-allkirjalt ei tohi seega võtta õiguslikku tagajärge ega tõendusväärtust kohtumenetlustes ainuüksi seetõttu, et see on elektroonilisel kujul või ei vasta kvalifitseeritud e-allkirjadele esitatavatele nõuetele, nagu tuleneb määruse [eIDAS] [...] artikli 25 lõikest 1.

9.

Kõik dokumendid, mille taotleja saatis kohtu elektronposti aadressile, printisid kohtu töötajad välja ja köitsid toimikusse.

II. Liidu õiguse sätted, mis on eelotsuse küsimusele vastamisel asjassepuutuvad

10. Määrus [eIDAS] [...]

Põhjendus 12: „Üks käesoleva määruse eesmärke on kõrvaldada praegused takistused vähemalt e-identimise vahendite piiriülesest kasutamiselt, mida liikmesriikides kasutatakse avalike teenuste autentimisel. Käesoleva määruse eesmärk ei ole sekkuda liikmesriikides loodud e-identiteedi haldamise süsteemide ja nendega seotud taristute küsimuses. Määruse eesmärk on tagada, et juurdepääsul liikmesriikide pakutavatele piiriülestele internetipõhistele teenustele oleks võimalik turvaline e-identimine ja e-autentimine.“

Põhjendus 13: „Liikmesriikidele peaks jääma vabadus kasutada või juurutada e-identimise vahendeid juurdepääsuks internetipõhistele teenustele. Samuti peaks neil olema võimalus otsustada, kas kaasata nende vahendite pakkumisse ka erasektor. Liikmesriikidel ei peaks olema kohustust teavitada e-identimise süsteemidest komisjoni. Liikmesriikidel on võimalus valida, kas teavitada komisjoni kõikidest riigisisest vähemalt avalikele internetipõhistele teenustele

juurdepääsuks kasutatavatest e-identimise süsteemidest, teha seda mõne süsteemi puhul või üldse mitte.“

Põhjus 18: „Käesolevas määruses sätestatakse teavitava liikmesriigi, e-identimise vahendit väljastava osalise ja autentimismenetlust läbiviiva osalise vastutus käesolevast määrusest tulenevate asjakohaste kohustuste täitmata jätmise korral. Käesolevat määrust tuleks aga kohaldada kooskõlas siseriiklike vastutust käsitlevate eeskirjadega. Seega ei mõjuta see näiteks neid siseriiklikke eeskirju, mis puudutavad kahjude määratlust või asjakohaseid kohaldatavaid menetluseeskirju, sealhulgas tõendamiskohustust.“

Põhjus 21: „Käesoleva määrusega tuleks luua ka üldine õigusraamistik usaldusteenuste kasutamiseks. Määrusega ei tuleks siiski kehtestada üldist kohustust neid teenuseid kasutada või rajada juurdepääsupunkt kõigi olemasolevate usaldusteenuste jaoks. Eelkõige ei peaks määrus hõlmama selliste teenuste osutamist, mida kindlaksmääratud hulk osalejaid kasutab eranditult suletud süsteemides ning mis ei mõjuta kolmandaid isikuid. Näiteks ei tuleks käesoleva määruse nõudeid kohaldada ettevõtete või avaliku halduse asutustes usaldusteenuseid kasutavate sisemenetluste haldamiseks loodud süsteemide suhtes. Käesolevas määruses sätestatud nõuetele peaksid vastama üksnes need üldsusele osutatavad usaldusteenused, mis mõjutavad kolmandaid isikuid. Samuti ei peaks käesolev määrus hõlmama lepingute sõlmimise ja kehtivuse või muude juriidiliste kohustuste tekkimise ja kehtivusega seotud aspekte, juhul kui vorminõuded on sätestatud siseriiklikus või liidu õiguses. Samuti ei peaks käesolev määrus mõjutama siseriiklikke vorminõudeid avalike registrite, eelkõige äriregistri ja kinnistusraamatu kohta.“

Põhjus 22: „Selleks et soodustada usaldusteenuste üldist piiriülest kasutamist, peaks neid kõikides liikmesriikides olema võimalik kasutada tõendina kohtumenetlustes. Usaldusteenuste õiguslik toime tuleks kindlaks määrata siseriiklikus õiguses, juhul kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.“

Põhjus 49: „Käesoleva määrusega tuleks kehtestada põhimõte, et e-allkirja ei tohiks tunnistada õiguslikult kehtetuks seetõttu, et see on elektroonilisel kujul või ei vasta kvalifitseeritud e-allkirjadele esitatavatele nõuetele. E-allkirjade õiguslik toime peaks olema kindlaks määratud siseriiklikus õiguses, välja arvatud käesolevas määruses sätestatud nõue, mille kohaselt kvalifitseeritud e-allkirjal peaks olema käsitsi kirjutatud allkirjaga samaväärne õiguslik toime.“

Artikli 2 lõige 1: „Käesolevat määrust kohaldatakse liikmesriikide poolt teavitatud e-identimise süsteemide ja liidus asuvate usaldusteenuse osutajate suhtes.“

Artikli 2 lõige 3: „Käesolev määrus ei mõjuta siseriiklikku või liidu õigust, mis reguleerib lepingute sõlmimist ja kehtivust või muude juriidiliste või menetluskohustuste tekkimist ja kehtivust seoses vorminõuetega.“

Artikli 3 punkt 10: „Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid: [...] „e-allkiri“ – elektroonilised andmed, mis on lisatud muudele elektroonilistele

andmetele või on nendega loogiliselt seotud ja mida allkirja andja kasutab allkirja andmiseks.“

Artikli 25 lõige 1: „E-allkirja ei tunnista õiguslikult kehtetuks ega kohtumenetlustes tõenduskõlbmatuks ainuüksi seetõttu, et see on elektroonilisel kujul või ei vasta kvalifitseeritud e-allkirjadele esitatavatele nõuetele.“

Artikli 25 lõige 2: „Kvalifitseeritud e-allkirjal on käsitsi kirjutatud allkirjaga samaväärne õiguslik toime.“

III. Liikmesriigi õigusnormid ja kohtupraktika, mis on eelotsuse küsimusele vastamisel asjassepuutuvad

11. 17. novembri 1964. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustik (Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego) (Dz. U. 2021.1805, 10.4.2021 konsolideeritud redaktsioon):

Artikli 126 lõike 1 punkt 6: „Kõik menetlusedokumentid peavad sisaldama poole või tema seadusega määratud esindaja või advokaadi allkirja.“

Artikli 126 lõige 5: „IT-süsteemi kaudu esitatud menetlusedokument varustatakse kvalifitseeritud elektroonilise allkirja, usaldusteenuse raames antud allkirja või personaliseeritud allkirjaga.“

Artikli 125 lõike 2 punkt 1: „Kui erinormis on nähtud ette või kui on valitud menetlusedokumentide esitamine IT-süsteemi kaudu, esitatakse menetlusedokumentid selles kohtuasjas ainult selle IT-süsteemi kaudu. Dokumentid, mis ei ole esitatud IT-süsteemi kaudu, ei too kaasa õiguslikke tagajärgi, mida seadus seostab kohtule dokumendi esitamisega; kohus teavitab sellest dokumendi esitajat.“

Artikli 125 lõike 2 punkt 1a: „Dokumentide esitamise viisiks on lubatud valida IT-süsteem, samuti on lubatud esitada dokumente edaspidi selle süsteemi kaudu, kui see on kohtu jaoks tehniliselt võimalik.“

12. 17. veebruari 2005. aasta seadus avalikke ülesandeid täitvate subjektide tegevuse arvutipõhiseks muutmise kohta (Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne; Dz. U. 2023, jrk nr 57):

Artikli 3 punkt 13: „Seaduses on kasutatud järgmisi mõisteid järgimistes tähendustes [...] avaliku halduse teenuste elektrooniline platvorm on IT-süsteem, milles riigiasutused võimaldavad teenustele ligipääsu ühe interneti pääsupunkti kaudu.“

Artikli 3 punkt 14a: „Seaduses on kasutatud järgmisi mõisteid järgimistes tähendustes [...] usaldusteenuse raames antud allkiri on elektrooniline allkiri, mille autentsus ja terviklikkus on kinnitatud IT-küsimuste eest vastutava ministri

elektroonilise pitseriga, mis sisaldab järgmisi andmeid: a) isikut tuvastavad andmed, mis on kindlaks tehtud süsteemis väljastatud elektroonilise tuvastusvahendi alusel, millele on viidatud artikli 20aa punktis 1 ja mis hõlmavad järgmist: – eesnimi (eesnimed), – perekonnanimi, – isikukood (PESEL); b) elektroonilise tuvastusvahendi identifikaator, millega see esitati; c) esitamise aeg.“

13. *Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) 23. mai 2012. aasta resolutsioon, toimik nr III CZP 9/12:*

1.

„Hagi, kaebus või taotlus on lubatud esitada elektrooniliselt ainult juhul, kui erinormis on nii ette nähtud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 125 lõige 2; praegu artikli 125 lõige 2¹).

2.

Elektrooniliselt esitatud vastuvõetamatu hagi, kaebuse või taotluse väljaprinti võib käsitleda muul viisil esitatud hagi, kaebuse või taotlusena, kui allkirja puudumine kõrvaldatakse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 130 lõige 1 koostoimes artikli 126 lõike 1 punktiga 4); selle hagi, kaebuse või taotluse kohtule esitamise kuupäevaks on sel juhul printimise kuupäev (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 130 lõige 3).“

IV. *Eelotsuse küsimuse esitamise põhjused*

14. Käesolev menetlus käsitleb taotlust taandada asja menetlemisest kohtusekretär, kes täitmisele pööramise taotlust läbi vaadates nõudis taotlejalt, et taotleja kõrvaldaks kohtukuludest vabastamise taotluse vormivead taotluse allkirjastamise teel. Taotleja on aga seisukohal, et ta ei pea allkirjastama taotlust omakäeliselt, sest määruses [...] [eIDAS] on ette nähtud võimalus esitada kohtule elektrooniliselt allkirjastatud menetlusedokumendid. Kohtusekretäri taandamise taotlus oli samuti allkirjastatud ainult elektrooniliselt. Seega taandub vaidlus käesolevas asjas õigusküsimustele ja määruse [...] [eIDAS] sätete [...] õige tõlgendamine on võtmetähtsusega küsimuses, kas kohtutäituri taandamise taotlus tuleks tunnistada vastuvõetavaks või tuleks asuda seisukohale, et taotluses on vormivigu ja selle täiendamise nõue on seega põhjendatud. Määruse [...] [eIDAS] sätete [...] õige tõlgendamine on oluline ka kõigi kohtule esitatud menetlusedokumentide esitamise võimaluse kontekstis olukorras, kus need dokumendid on allkirjastatud elektrooniliselt, mitte omakäeliselt.

15. Euroopa Kohtu vastus sellele küsimusele on oluline liidu õiguse ühtsuse põhimõtte kontekstis. Liidu õigust tuleks kohaldada kõigi liikmesriikide territooriumil ühtemoodi. Ühtne õiguskord kõigis liikmesriikides on üks liidu õiguse põhiväärtusi.

16. Poolas ei kohalda enamik kohtuid määruse [...] [eIDAS] sätteid [...], mis puudutavad võimalust esitada kohtutele dokumente, mis on allkirjastatud elektroonilise allkirjaga, täiustatud elektroonilise allkirjaga või kvalifitseeritud elektroonilise allkirjaga. Tundub, et see praktika tuleneb eelkõige tsiviilkohtumenetluse seadustiku sätete sõnastusest, milles on seatud võimalus esitada elektroonilise allkirjaga, usaldusteenuse raames antud allkirjaga või personaliseeritud allkirjaga allkirjastatud dokumente sõltuvusse sellest, kas on olemas IT-süsteem, mis võimaldab kohtule selliseid dokumente esitada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 126 lõige 5). Eelotsusetaotluse esitanud kohtul ei ole sellist süsteemi. Poola seadusandja nägi tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 125 lõike 2 punktis 1a selgelt ette, et selleks, et kohtule saaks esitada menetluskohanduse dokumente IT-süsteemi kaudu, peab konkreetsel kohtul selline süsteem olemas olema.

17. Poola kohtute lahendid ja aastate jooksul välja kujunenud praktika viivad järeldusele, et Poolas võetakse vastu ainult omakäeliselt allkirjastatud menetluskohanduse dokumente. See puudutab tavatsiviilmenetluses esitatavaid dokumente. Teatavate muude menetluste puhul on nimelt ette nähtud ka võimalus esitada dokumente elektrooniliselt, näiteks elektroonilises maksekäsimenetluses, pankrotimenetluses. Sellisele seisukohale asus eelkõige Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) oma 23. mai 2012. aasta resolutsioonis III CZP 9/12. See resolutsioon tehti aga õiguslikus olukorras, mis valitses enne määruse [...] [eIDAS] jõustumist.

18. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 126 lõike 1 punktis 6 on küll sätestatud, et kõik menetluskohandused peavad sisaldama poole allkirja, aga seal ei ole täpsustatud, kas see allkiri võib olla ka muul kujul kui omakäeline allkiri. Alles paar aastat tagasi nägi liikmesriigi seadusandja tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 126 lõikes 5 ette võimaluse esitada elektrooniliselt allkirjastatud dokumente, kui on olemas selleks mõeldud IT-süsteem. Seejuures tuleb aga rõhutada, et dokumendi omakäelise allkirjastamise nõue puudutab ainult menetluskohanduse dokumente. Kõigi muude kohtumenetluses (eelkõige tõenditena) kasutatavate dokumentide puhul aktsepteeritakse neid konkreetse kohtuasja materjalide osana määruse [...] [eIDAS] sätete kohaselt [...] ja nende mõju hinnatakse liikmesriigi õiguse alusel.

19. Määruse [...] [eIDAS] artikli 25 lõikest 1 [...] tuleneb aga, et elektroonilist allkirja ei tohi diskrimineerida ja välistada selle õiguslikke tagajärgi ainult seetõttu, et allkiri on elektrooniline või et allkiri ei vasta kvalifitseeritud elektroonilise allkirja nõuetele. Samas ei sätesta see õigusnorm, millised õiguslikud tagajärjed peaks see allkiri kaasa tooma. Ka määruse [...] [eIDAS] põhjenduse 49 esimene lause [...] viitab sellele, et elektroonilist allkirja ei tohi diskrimineerida sellel põhjusel, et allkiri on elektrooniline.

20. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on elektroonilise allkirja õiguslik tagajärg reguleeritud eelkõige määruse põhjendustes 22 ja 49. Kohtu hinnangul määratleb selle tagajärje liikmesriigi õigus. Määruse [...] [eIDAS] sätetes [...] on

ainult kvalifitseeritud elektroonilise allkirja puhul ette nähtud, et see allkiri peab tagajärgede osas olema võrdsustatud omakäelise allkirjaga.

21. Nagu eespool selgitatud, siis Poola tsiviilkohtumenetluse seadustikus on ette nähtud võimalus esitada elektroonilise (kvalifitseeritud, usaldusteenuse raames antud, personaliseeritud) allkirjaga menetluskohustusi ainult juhul, kui kohtul on olemas asjakohane IT-süsteem. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleks eeltoodust järeldada, et kuna kohtul sellist IT-süsteemi ei ole, siis ei ole kohtul ka kohustust võtta vastu elektrooniliselt allkirjastatud menetluskohustusi. Niisuguses dokumendis, mis on esitatud väljaspool sellist IT-süsteemi, on vormiviga, kuna allkiri ei ole nõuetekohane.

22. Siiski tuleks eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul arvestada ka määruse [...] [eIDAS] preambuli ülejäänud põhjendusi [...], millest tuleneb, et määruse [...] [eIDAS] eesmärk on suurendada usaldust üksikisikute, ettevõtjate ja riigiasutuste vahelt tehtavate elektrooniliste tehingute vastu siseturul. Seega on eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul võimalik ka selline määruse [...] [eIDAS] sätete [...] tõlgendus, et kohustus elektrooniliselt allkirjastatud menetluskohustused vastu võtta tuleneb liikmesriikide IT-süsteemide ühtlustamisest ja nende diskrimineerimise keelust.

23. Selles kontekstis võib olla oluline asjaolu, et Poola ei ole teavitanud komisjoni määruse [...] [eIDAS] sätete [...] alusel ühestki IT-süsteemist. Eelkõige ei ole siiani teavitanud süsteemist [...], mis oleks kooskõlas usaldusteenuse raames antud allkirjaga, mille abil taotleja menetluskohustuse esitas. Samas tundub määruse [...] [eIDAS] artikli 2 lõigetest 1 ja 3 [...] tulenevat, et määruse [...] [eIDAS] sätteid [...] kohaldatakse ainult elektroonilise tuvastamise süsteemidele, millest liikmesriik on teatanud. [...] see ei mõjuta liikmesriigi ega liidu õigust lepingute sõlmimise ja kehtivuse või menetluslike kohustuste valdkonnas.

24. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul viib määruse [...] [eIDAS] sätete [...] õige tõlgendus järeldusele, et selles määruses [...] on ette nähtud ainult vahendid, mis võimaldavad teha tehnoloogilisi täiustusi, ei kohusta aga neid kasutama, ja eelkõige ei tõrju liikmesriigi lahendusi, mis on seotud peamiselt esitatud menetluskohustuste õiguslike tagajärgedega.

25. Võib-olla ei kiirenda selline tõlgendus uuenduslike lahenduste kasutamist kohtumenetluses, aga tundub siiski, et liidu seadusandja eesmärk ei olnud kohustada liikmesriike võtma kohtumenetluste raames kasutusele konkreetseid elektrooniliste allkirjade kasutamise lahendusi. See tundub seostuvat peamiselt kõnealuse liikmesriigi tehnoloogiliste võimalustega.

26. Vastupidine tõlgendus omakorda viib järeldusele, et olenemata IT-süsteemi olemasolust ja sellest, kas sellisest süsteemist on komisjonile teatatud, peaksid kõigi liidu liikmesriikide kohtud elektrooniliselt allkirjastatud menetluskohustusi ühtselt vastu võtma. Selline tõlgendus tooks kaasa menetluskohustuste esitamise küsimuse ühtlustamise kõigi liikmesriikide kohtute jaoks.

27. Euroopa Kohtu vastus võimaldab tõlgendada liikmesriigi õigust kooskõlas liidu õigusega ja teha kindlaks, kas liikmesriigi kohtus pooleliolevas asjas on vaja võtta vastu taotleja dokument, mis käsitleb kohtusekretäri taandamist, või on vaja nõuda taotlejalt selle dokumendi vormivea kõrvaldamist selle omakäelise allkirjastamise teel.

[...]

KOHTUMÄÄRUS

1.

[...] [määruse ärakirja kättetoimetamine]

2.

[...] [anonüümseks muutmine]

3.

[...] [kohtuasja toimiku saatmine]

4.

[...] [muud menetluslikud küsimused]

28. aprill 2023,

[...]

TÖÖDOKUMENT